

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

**Pauli Laymanni e Societate Iesu Jus Canonicum
Commentario Perpetuo Explicatum**

Et Uberi Non Minus Ac Varia Qvam Clara Et Solida Doctrina Illustratum

Commentarius In Librum III. Decretalium

Laymann, Paul

Dilingae, 1698

Capitulum XIX. Prohibemus.

[urn:nbn:de:hbz:466:1-62482](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-62482)

lant) licet dominus, vel colonus talium prædiorum extra hanc Parochiam habiter, & alibi Sacramenta percipiat; in hoc tamen capit. & in cap. ad Apostolica 20. h. t. consuetudinem loci vult observari, quæ non tantum jus dubium interpretari potest, sed juri etiam certo derogare positivo, uti patet ex cap. final. de consuet.

Notandum secundum, Diversas quidem super hoc quæsitio, SS. PP. esse autoritates, non autem adversas, ut advertit *Gloss. hic v. diverse*: nihil ergo cuicumque auctoritati derogat, qui consuetudine suæ parochiæ in solvendis talibus decimis observat, cum nulla autoritas contra consuetudinem legitime præscriptam in tali juris merè humani casu obliget; præsertim, cum ratio etiam in relato capit. allata pro consuetudine urgeat, ut ne scilicet confundantur termini, & fines Episcopatuûm, & (quod optime inferitur) parochiarum; ut Rectori Ecclesiæ parochialis, & Ecclesiæ ipsi sua semper maneat salva & integra fundatio, quæ nec per parochianorum factas mutationes mutari possit.

CAPITULUM XIX.

Prohibemus.

PARAPHRASIS.

Statutum est in Concilio Later. sub Alexandro III. celebrato, ut ne Laici, qui decimas cum periculo suarum Animarum detinent (adeoque injustè, & non sine peccato) eas possint in alios Laicos aliquo modo transferre, ne quidem cum consensu Episcopi (ut advertit *Glossa ibidem*) ita, ut si quis decimas ab illis receperit, & Ecclesiæ non reddiderit, Ecclesiasticâ sepulturâ privetur.

SUMMARIUM.

1. Quid possint circa transferendas in alios Laicos decimas Laici?
2. Quid possint injusti decimarum detentores circa tales decimas in Ecclesias aut Religiosos transferendas?

3. Consuetudini tamen deferendum ali-
quid circa decimas justè obtentas.

Notandum primò. Hæc de injustè detinentibus decimas statui, ita ut penam hoc cap. contra injustos tales detentores, qui in alios Laicos decimas tales transferunt, statuta, eos etiam afficiat, quia Laicis talibus, quocumque titulo, etiam interdum acceperint decimas tales: qui vero Laici, justè tales decimas possident, quod mirum illæ ante Concilium Later. vel etiam post illud à legitima auctoritate interdum perpetuum sunt concessæ, id valde probabile est, quòd decimas tales alteri Laico eum consensu Episcopi in feudum accipere possint, ut docet *Glossa in cit. cap. prohibemus v. Laicos, Suarez L. 1. c. 26. n. 7.* Si enim possit Vasallus rem feudalem, sive in feudum legitime concessam, subinde dare, ut constat ex cap. unico §. si servus 2 Feud. tit. 9. idque non tantum in feudum sæculari, sed etiam Ecclesiastico locum habeat, ut docet *Clarus q. 32. num. 2.* quævis decimarum feudum excipiat, quia tamen nullus juris textus ostendi potest, in quo prohibetur Laicus, justè decimas in feudum ab antiquo possidens, eas alteri subindare, saltem cum consensu Episcopi, consequenter à communi regula, & decima recedendum non est, prout probat *Glossa in hoc cap. v. Laicos; & colligitur etiam ex cap. 2. de Feudis.*

Notandum secundò. Injustis his decimarum detentoribus, eò quòd eas acceperint à non habente potestatem, si persuaderi non possit, ut Ecclesiæ, ad quæ illæ pertinent, eas restituant, cui sine consensu Episcopi restituere possent, & deberent, cap. cum Apostolica 7. de his qui sunt à Prælati &c. posse eos, non quatenus in alios Laicos, sed Clericos, præsertim Religiosos, vel in quamcunque aliam Ecclesiam, accedente consensu Episcopi, decimas has transferre, juxta cap. cum Apostolica, & juxta *Suarezium L. 1. c. 26.* nullum quòd Laicis nulla sit de rebus Ecclesiasticis disponendi facultas, cap. fin. de reb. Eccles.

Eccles. alienandis. Tum quòd hoc modo multis fraudibus præveniatur; tum quòd laudabilius sit, penes Ecclesiam: quamcunque utilitatem decimarum esse, quàm penes Laicum.

3 Notandum tertio. Negari tamen non posse, nec debere, sine ingenti animarum damnatione, & plurimorum, contractuum eversione, quin consuetudine introduci possit, ut Laici liberè disponant de decimis in feudum legitimè sibi concessis, sicuti de bonis suis patrimonialibus, non tantùm in feudum illas concedendo, sed permutando etiam, donando, in dorem dando &c. qualem consuetudinem non tantùm Gallia, sed etiam nostra Germania tolerat, approbat, & usurpat; cum videantur tales decimæ per legitimam Sedis Apostolicæ auctoritatem penitus à titulis Clericalibus esse abstractæ, & separatæ; vel certè à tempore immemoriali, cum bona fide, ab ipsis Laicis tali modo possessæ, sine ullius contradictione, quæ possessio immemorialis habet vim præsumpti privilegij, aut legitimæ concessionis.

CAPITULUM XX.
Ad Apostolicæ.

PARAPHRASIS.

Intellexit Lucius Pontifex III. quòd in Hungaria sæpius contingat, ut si populi coloniam ex una diœcesi in aliam ducant, & in hac per multa etiam tempora moram trahant, ab utriusque diœcesis Episcopo, tam ab hoc, ex cujus diœcesi discesserunt, quàm ab illo, in cujus diœcesi modò commorantur, decimæ ab illis exigantur: quæ situm proinde à Pontifice fuit, quid hac in re agendum? Responderet Lucius Pontifex Archiepiscopo Strigoniensi, in relato modo Capitulo, decimas personales (si tamen earum adhuc usus sit) solvendas Ecclesiæ, ubi Sacramenta percipiunt, qui easolvere tenentur; circa prædiales tamen decimas, cui

Ecclesiæ illæ solvendæ sint, optimum esse, receptam, & diurnam loci consuetudinem observare, prout etiam habetur in *cap. in aliquibus 32. S. illa h. 1.*

SUMMARIUM.

1. Cui personales decima solvi debeant, si consuetudo non obstat?
2. De decimis ex factu pecorum, quid observandum, independentè à recepta consuetudine?
3. Utrum illis etiam Ecclesijs hæ pecorum decima debeantur, per quarum territoria ad pascua deducuntur greges?

Notandum primò. Personales decimas, 2 cum personam sequantur, rectè solvi illi Ecclesiæ, ubi Sacramenta Ecclesiastica quis percipit, cui Ecclesiæ tanquam matri suæ sine dubio persona talis sacra ab illa percipiens, obligata est: prædiales verò decimas, cum onus reale sint, & rem decimabilem sequantur, rectiùs illi Ecclesiæ solvi, ubi res onerata sita est, ut onus rebus suis annexum, semper maneat penes eam Ecclesiam, in cujus favorem onerata sunt talia prædia; nisi legitimè præscripta consuetudo aliud jubeat, quam observari vult, quoad solutionem harum decimarum, Pontifex.

Notandum secundò. De illis decimis, quæ ex factibus pecorum solvuntur, nihil quidem expressè in textu statuere Pontificem, Glossam tamen *v. personales*, ubi inter prædiales decimas has animalium decimas numerat, statuere, ibi & illi Ecclesiæ parochiali, has decimas solvendas esse, ubi & in cujus parochiæ terminis continuò pascunt, & accubant pecora. *argum. cap. commissum 4. h. 1. & Leg. pecoris pascendi ff. 4. de servitutibus prædiorum rusticorum.* Quòd si tamè per medietatem anni in territorio unius Ecclesiæ, & per alteram medietatem in territorio alterius Ecclesiæ pascantur; aut in alia ordinariè parochiâ pascantur,

¶ ¶ ¶